Ο ταπεινός άνθρωπος (Δημήτριος Παναγόπουλος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 9 Ιουλίου, 2019

Αν θυμηθεί κανείς ποτέ αυτόν που τον λύπησε ή τον πρόσβαλε ή τον αδίκησε ή του έκανε ένα οποιοδήποτε άλλο κακό, οφείλει να τον θυμηθεί και**να του θεωρήσει ως γιατρό της ψυχής του και εκ βάθους ψυχής να προσεύχεται γι' αυτόν**.

Αν όμως κάνει σκέψεις εναντίον του, πρέπει να γνωρίζει ότι**κάνει κακό εναντίον της ίδιας της ψυχής του**, όπως οι δαίμονες.

Μάλλον δε, γίνεται ο ίδιος στον εαυτό του δαίμονας και εχθρός, διότι δεν επιθυμεί να απαλλαγεί από την κακία, αλλά θέλει να υποφέρει από ασθένεια αθεράπευτη. Διότι, αν δεν ήταν πραγματικά άρρωστος, δεν θα σκεφτόταν άσχημα για εκείνον που τον λύπησε ή ζημίωσε και ο οποίος **στάλθηκε σε αυτόν από τον Χριστό ως γιατρός και με την ύβρη ή τη ζημία που του προξένησε τον ωφέλησε, διότι έτσι φανερώθηκε το πάθος που κρυβόταν μέσα του**.

Αν πράγματι επιθυμεί να θεραπευθεί, οφείλει να τον θεωρεί ως ευεργέτη και να δέχεται οτιδήποτε του κάνει αυτός, ως **φάρμακο ιαματικό** που του στέλνει ο Χριστός, και να ευχαριστεί για όλα αυτά, αν και προς το παρόν του δημιουργούν πικρία και πόνο. Διότι ο ασθενής ουδέποτε δέχεται ευχαρίστως την εγχείρηση ή την καυτηρίαση ή το να πιει καθαρτικά φάρμακα, αλλά και με αηδία τα σκέφτεται. Όταν όμως πείσει τον εαυτό του ότι χωρίς αυτά είναι αδύνατο να απαλλαγεί από την ασθένεια, εγκαταλείπει τον εαυτό του στον γιατρό, γνωρίζοντας ότι με μικρή αηδία θα απαλλαγεί από πολυχρόνια ασθένεια.

Καυτήρας του Ιησού είναι εκείνος που σου προξενεί ζημίες και ύβρεις, αλλά **σε απαλλάσσει από την πληγή της πλεονεξίας και της υπερηφάνειας** . Αν όμως δεν ανέχεσαι να υποφέρεις όλα αυτά και όχι μόνο δεν ευχαριστείς, αλλά και σκέφτεσαι να εκδικηθείς τον εχθρό σου, τότε μοιάζει σαν να λες στον Χριστό: «Δεν θέλω να με θεραπεύσεις, δεν δέχομαι τα φάρμακά σου· προτιμώ να σαπίσει το σώμα μου από τα τραύματά μου». Και τότε τι θα κάνει για σένα ο αγαθός Κύριος; Γνώριζε, αδελφέ, ότι εκείνος που αποφεύγει τον πειρασμό, τον οποίο αν υπέμενε θα ωφελούνταν η ψυχή του, αποφεύγει και χάνει την αιώνια ζωή.

Ο ταπεινός άνθρωπος, καθετί λυπηρό που θα ακούσει ή που θα πάθει εξαιτίας της κακίας των άλλων, το χρησιμοποιεί ως αφορμή για να προσβάλει και να εξυβρίσει τον εαυτό του. Αν πάλι συμβεί να ταραχθεί ποτέ ο ταπεινός από την ύβρη και την αδικία που παθαίνει, ευθύς σπεύδει

να προσευχηθεί, και με την προσευχή καταπραΰνεται η ταραχή της καρδιάς του. Και δεν κάνει μόνο αυτό, αλλά και όταν ταράζεται, με αυστηρότητα επιπλήττει και ελέγχει τον εαυτό του, λέγοντας στην ψυχή του: «Τι θυμώνεις, άθλια ψυχή; Τι ταράζεσαι όπως αυτοί που αφρίζουν; Αυτή ακριβώς **η ταραχή αποδεικνύει ότι είσαι άρρωστη**· διότι, αν δεν ήσουν άρρωστη, δεν θα υπέφερες. Γιατί, ταλαίπωρη ψυχή, σταμάτησες να κατηγορείς τον εαυτό σου και κατηγορείς τον αδελφό διότι σου φανέρωσε την ασθένεια που ήταν κρυμμένη μέσα σου και άγνωστη ως τώρα; Μιμήσου τον Χριστό, ο Οποίος «*λοιδορούμενος ουκ αντελοιδόρει, πάσχων ουκ ηπείλει*»» (Α’ Πέτρ. 2:23).

***

Ο αββάς Αρσένιος διηγήθηκε κάποτε το εξής:

Ενώ ένας γέροντας ασκητής καθόταν στο κελλί του, άκουσε μία φωνή η οποία του έλεγε: «Έλα να σου δείξω τα έργα των ανθρώπων». Σηκώθηκε και βγήκε έξω και τον οδήγησε σε κάποιο τόπο και εκεί του έδειξε έναν Αιθίοπα, ο οποίος έκοβε ξύλα και με αυτά έκανε ένα μεγάλο φορτίο. Προσπάθησε κατόπιν να σηκώσει το φορτίο και δεν μπορούσε· και αντί να αφαιρέσει απ’ αυτό ξύλα για να γίνει ελαφρότερο, έκοβε και πρόσθετε και άλλα. Αυτό δε το έκανε για πολλή ώρα.

Αφού προχώρησε λίγο, του έδειξε άλλον άνθρωπο, ο οποίος στεκόταν πάνω από έναν λάκκο με νερό, έβγαζε απ’ αυτόν το νερό και το μετέφερε μέσα σε μια δεξαμενή που είχε τρύπα· από την τρύπα αυτή το νερό επανερχόταν στον ίδιο λάκκο μέσα.

Έπειτα του λέει: «Έλα να σου δείξω και άλλο έργο των ανθρώπων». Και βλέπει τότε έναν Ναό και δύο άνδρες έφιππους, οι οποίοι κρατούσαν στο χέρι τους ένα ξύλο πλαγίως, ο ένας απέναντι του άλλου· ήθελαν δε να μπουν μέσα στον Ναό από την πύλη και δεν μπορούσαν, διότι κρατούσαν το ξύλο πλαγίως. Και δεν ταπείνωσε κανείς από τους δύο τον εαυτό του, ώστε να πάει πίσω από τον άλλο και να βάλει το ξύλο σε ευθεία γραμμή για να μπορέσει έτσι να περάσει. Έτσι έμειναν και οι δύο έξω της πύλης.

«Αυτοί», του λέει, «είναι εκείνοι οι οποίοι ζύγιζαν το καθετί και το μετρούσαν με ακρίβεια και υπερηφάνεια και το ανταπέδιδαν και ποτέ δεν έσκυψαν για να ταπεινωθούν και να διορθώσουν τον εαυτό τους και να πορευθούν στην ταπεινή οδό του Χριστού. Γι’ αυτό και μένουν έξω από τη Βασιλεία του Θεού. Ο δε άνθρωπος που έκοβε τα ξύλα είναι άνθρωπος με πολλές αμαρτίες, και αντί ταπεινά να τις ομολογήσει και να μετανοήσει, προσθέτει άλλες ανομίες πάνω σ’ αυτές τις αμαρτίες του. Εκείνος που αντλούσε το νερό, ήταν άνθρωπος που **έκανε μεν καλά έργα, αλλά του έλειπε η ταπείνωση**, η οποία αν υπήρχε θα είχε αφαιρέσει από μέσα του κάθε ίχνος πικρίας, γι’ αυτό έχασε και τα καλά του έργα. Πρέπει, λοιπόν, να

προσέχει ο άνθρωπος σε ό,τι κάνει, ώστε να μην κοπιάσει μάταια και άδικα».

(Από το βιβλίο: Ο αείμνηστος καλός εργάτης του Ευαγγελίου ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ μέσα από τα γραπτά του. Εκδόσεις «Ορθόδοξος Κυψέλη», Θεσσαλονίκη)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org*)*